

Tapdrup Nordvest

Bebyggelse fra yngre jernalder,
ældre jernalder og yngre
bronzealder samt gravhøj fra
yngre stenalder

Sanne Boddum

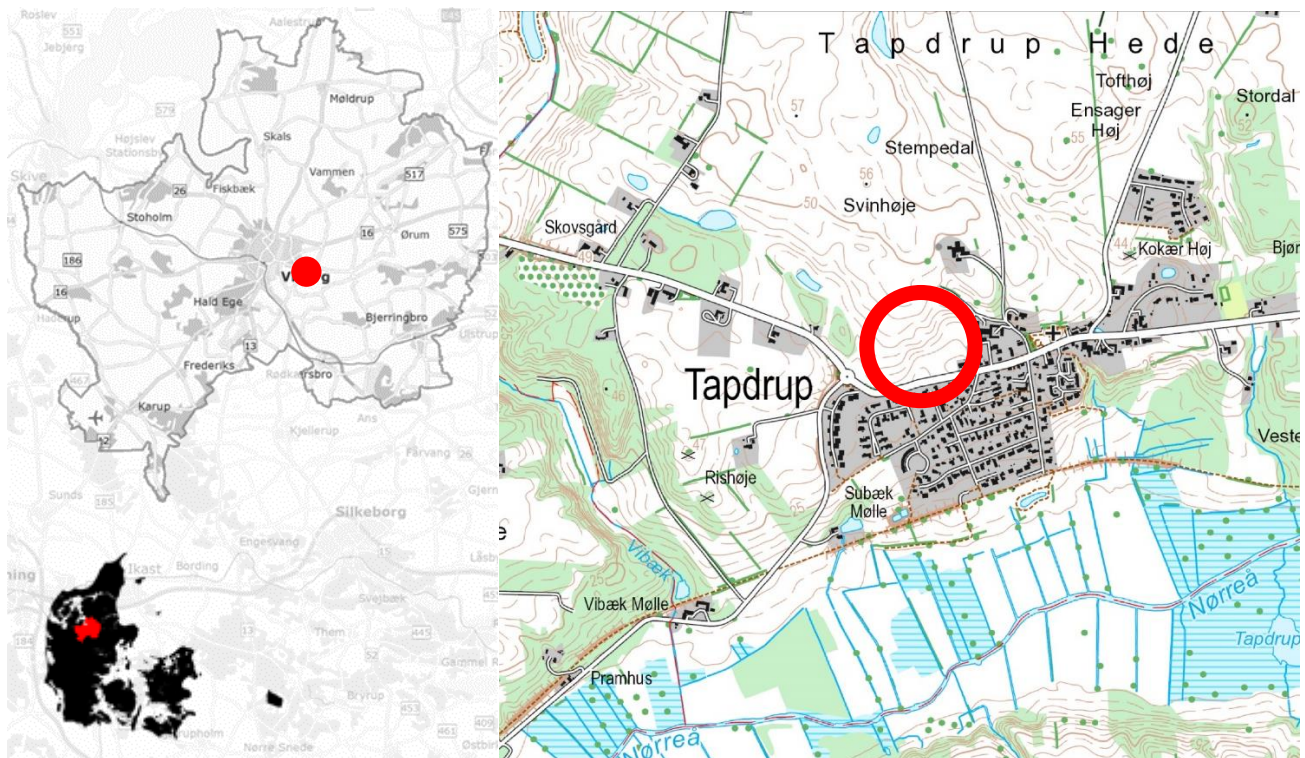
Kulturhistorisk rapport 116, 2023

**VIBORG
MUSEUM**

I forbindelse med planer om byggemodning nordvest for Tapdrup foretog Viborg Museum i maj 2022 en forundersøgelse (prøvegravning) af det 5,4 ha store udstykningsområde for at afgøre, om der skulle være andre fortidsminder på arealet end den overpløjede gravhøj, som museet allerede kendte til. Forundersøgelsen viste, at der foruden gravhøjen var tre andre områder med væsentlige fortidsminder, som enten skulle friholdes fra anlægsarbejdet eller undersøges af arkæologerne inden anlægsarbejdet. Bygherre ønskede at udstykke hele arealet, og derfor undersøgte Viborg Museum i sensommeren 2022 5.220 m² med fortidsminder fra stenalder, bronzealder og jernalder.

Figur 1. Udgravningens placering er markeret med en rød ring. Nederst t.v.: Viborg Kommune markeret på danmarkskortet.

Viborg Museums j.nr.:	VSM 10878
Lokalitetsnavn:	Tapdrup Nordvest
Sogn og kommune:	Tapdrup Sogn i Viborg Kommune.
Sted- og lokalitetsnummer:	130813-12, -140, -146, -138 (adm.)

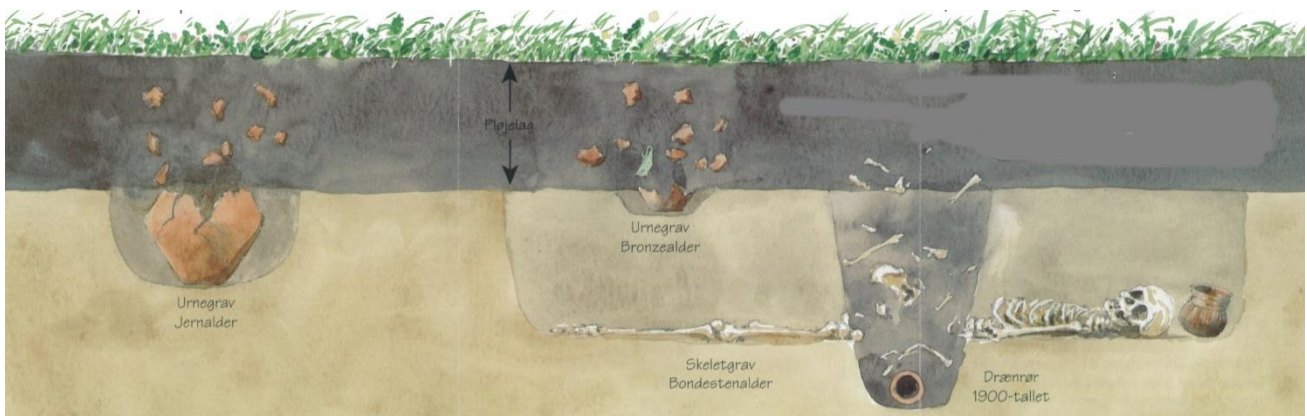
Forsidefoto:	Foto af et ornamenteret randskår (x61), lige efter det blev fundet i et stolpehul til hus K4. På figur 8 ses skåret efter vask.
--------------	---

En udgravning

En arkæologisk udgravning i det åbne land starter oftest med en prøvegravning, også kaldet en forundersøgelse, hvor arkæologerne ser efter spor fra huse, grave eller andre aktiviteter fra fortiden. Hvis der er væsentlige anlægsspor fra oldtiden eller middelalderen, skal de bevares på stedet eller undersøges ved en arkæologisk udgravning.

Ved arkæologiske prøvegravninger og udgravninger i det åbne land fjernes pløjelaget med en gravemaskine, indtil man når urørte lag, såsom kulturlag eller råjordsfladen under pløjelaget. Ploven har vendt det øverste lag rundt utallige gange på dyrkede arealer, så selvom dette pløjelag skulle indeholde genstande, er det meget få sikre oplysninger, der kan hentes her. Har der været beboelse på samme sted over lang tid, vil der kunne ophobes lag af affald og spor af udjævnede hustomter – disse betegnes som kulturlag. Ved Tapdrup Nordvest var der ikke bevaret sådanne kulturlag. Derimod kunne man se mørke stolpehuller og andre anlægsspor gravet ned i den lysegule, sandede råjord, som er aflejret af isen i forbindelse med sidste istid i Danmark for over 11.000 år siden.

Det mørke muldlag, som typisk udgør pløjelaget, er dannet langsomt siden sidste istid ved akkumuleret organisk materiale (døde planter, husdyrgødning, jordfygning). Hvis den moderne plov kan nå ned til råjorden under muldlaget, kan fx toppen af et lerkar knække af og blive blandet op i det moderne pløjelag, hvor lerkarret ikke længere kan knyttes til sin oprindelige funktion som fx gravgave eller forrådskar i et hus.

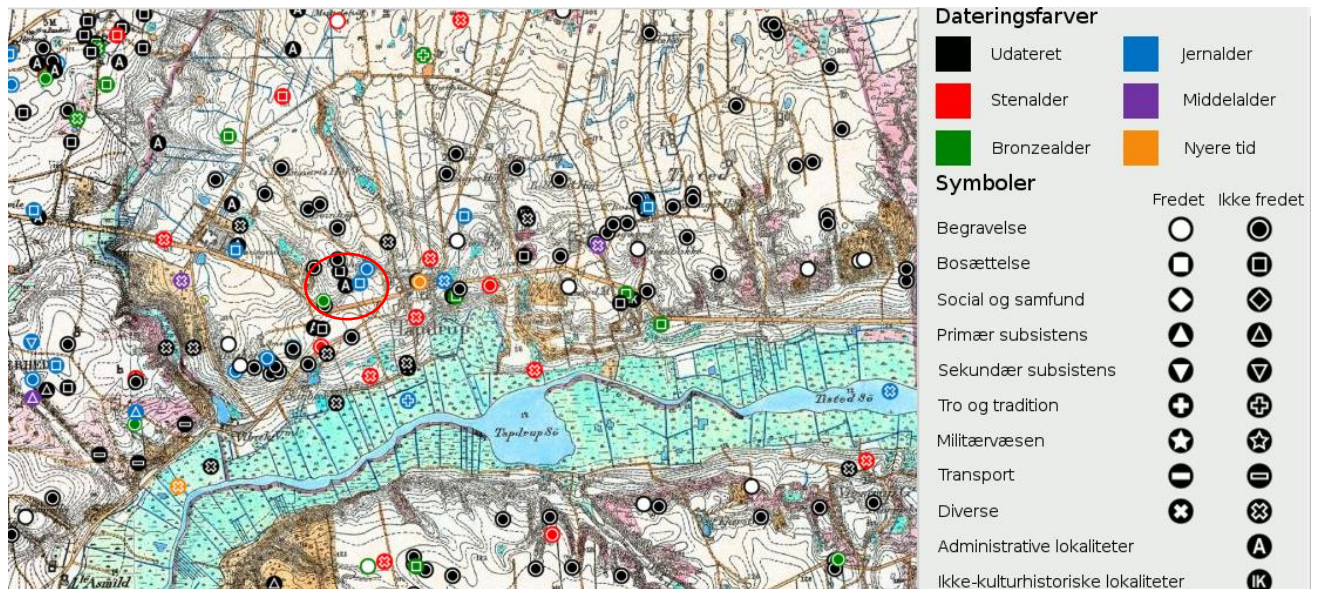
Figur 2. Skematisk eksempel på anlægsspor under pløjelaget. Tegning: Vejle Amt.

Figur 3. Foto fra Tapdrup Nordvest, hvor muldlaget er ved at blive fjernet med gravemaskine. I den gullige undergrund/råjord ses mørke stolpehuller fra to huse, hvor det ene har været opført næsten oven i det foregående hus.

Det omkringliggende landskab

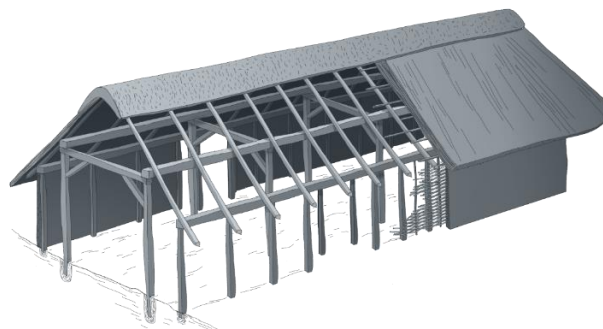
Bebyggelsen fra yngre jernalder lå ved foden af en stor bakke, som rejser sig stejlt mod nord og mod nordvest. Mod syd falder terrænet mindre stejlt ned mod Nørreå, som løber ca. 800 m syd for Tapdrup Nordvest.

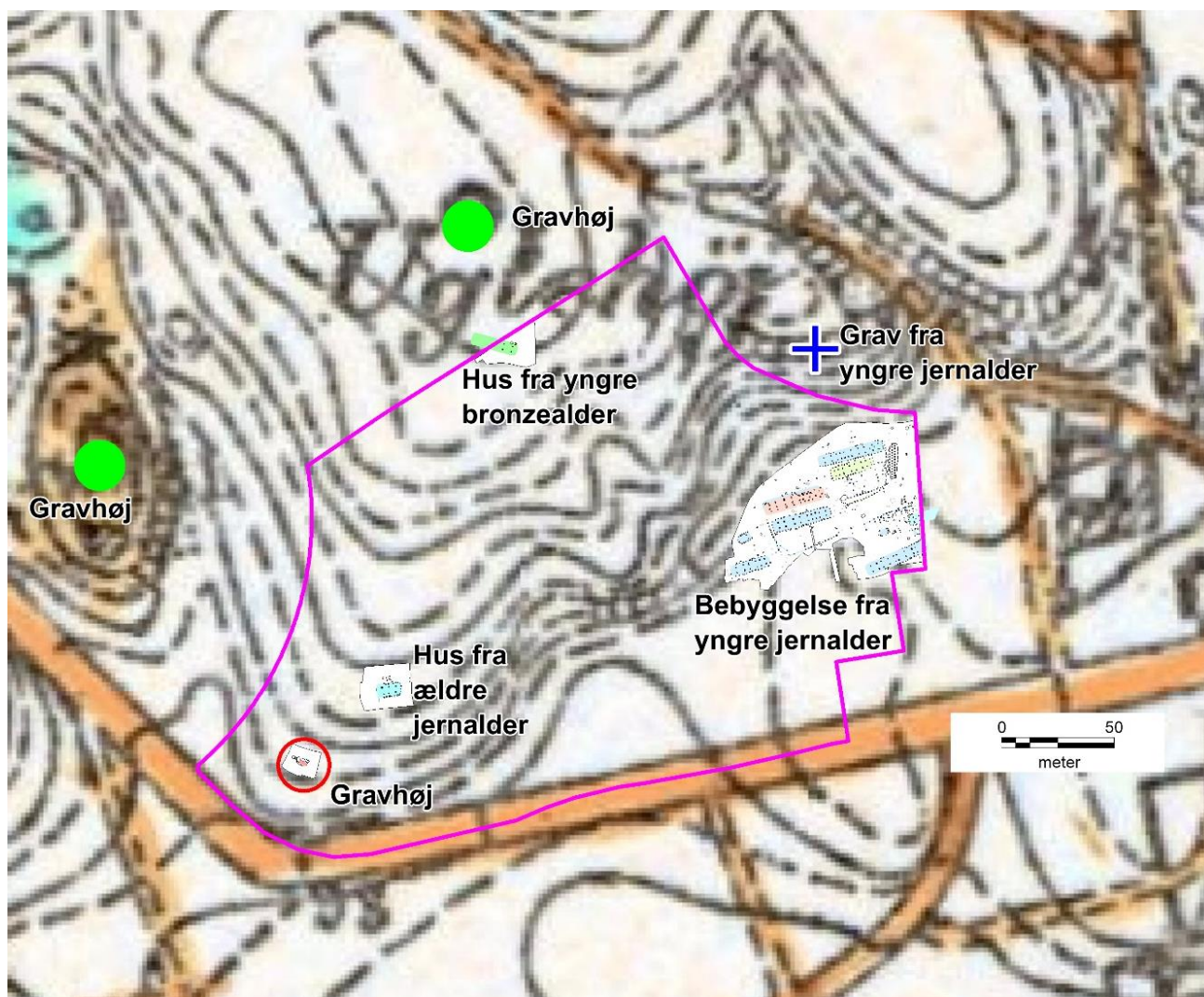
Figur 4. Udsnit af de høje maalebordsblade fra sidst i 1800-tallet med kendte arkæologiske registreringer indtegnet. Fra Fund & Fortidsminder.

Udgravningens resultater

Ved udgravningen blev der fundet spor efter 10 langhuse fra tre tidsmæssigt adskilte bosættelser. Alle de fundne hustomter var såkaldte treskibede huse, der er bygget efter samme princip, men med variationer, som kan bidrage til dateringen af dem. Treskibet betyder, at der på langs ned gennem huset har stået to rækker kraftige stolper, som delte huset i tre dele eller "skibe". Disse indvendige stolper har båret taget og er derfor gravet dybere ned end vægstolperne. Det, der blev fundet ved udgravningen, var ikke selve husene, men nedgravningerne til husenes stolper.

Figur 5. Skitsetegning af treskibet hus med fletværksvægge. Tegning: Jeanette Nørgaard, Viborg Museum.

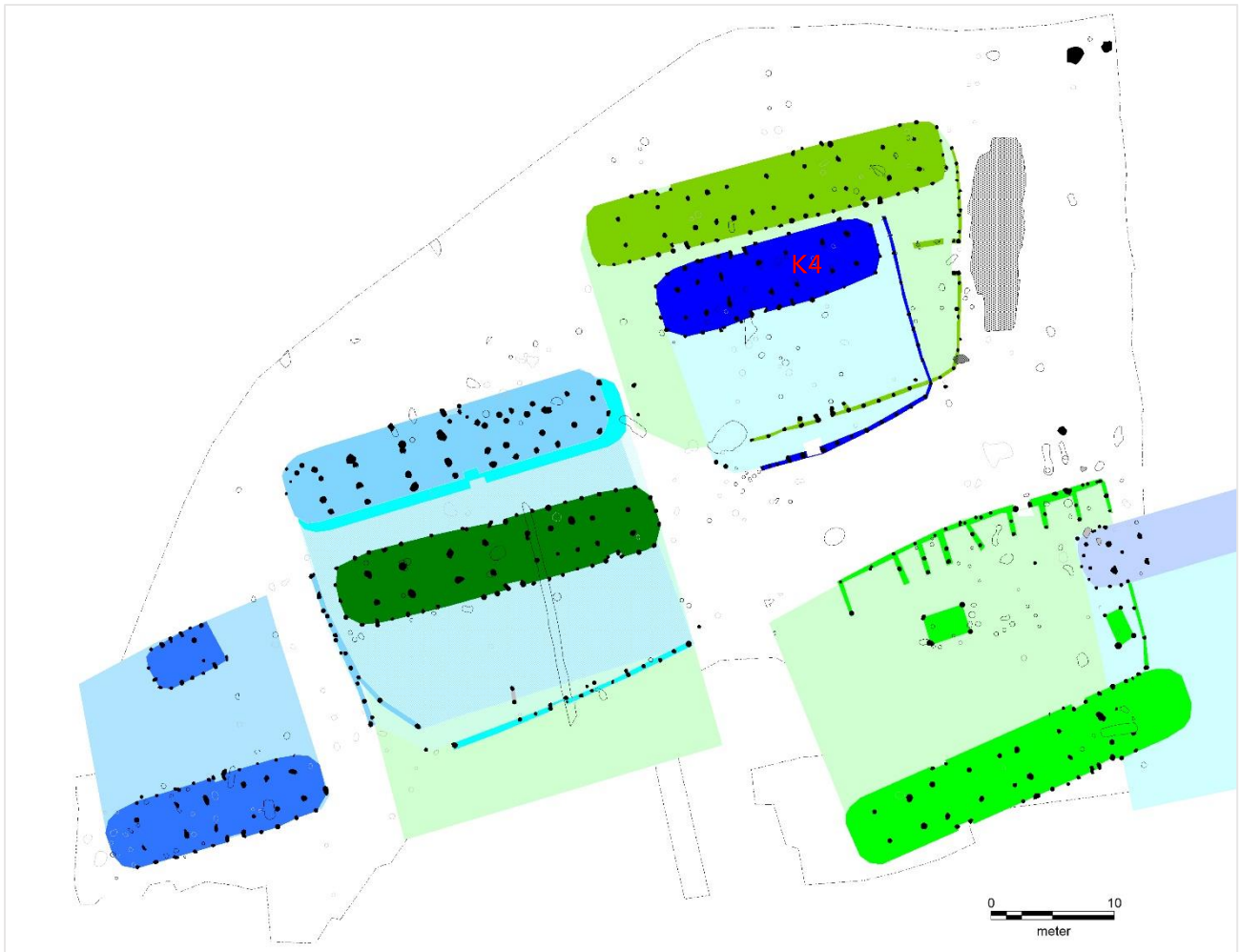

Figur 6. Tapdrup Nordvest dækker arealet med pink omrids. Baggrundskortet er de høje maalebordsblade fra sidst i 1800-tallet.

Nordvest for bebyggelsen fra yngre jernalder blev der fundet to enkeltliggende huse, som var ældre. Øverst på bakken var det ældste hus, som var fra yngre bronzealder (1100 f.Kr. til 500 f.Kr.). Kun den østlige del af huset blev undersøgt, da den vestlige del lå uden for udstykningsområdet. Længere nede ad bakken blev der fundet et hus fra ældre jernalder (førromersk jernalder, 500 f.Kr. til Kr.f.). De to huse har tilhørt enkeltliggende gårde, som typisk er rykket til en ny placering, når bygningerne efter 30-40 år var udtjente.

Bebyggelsen fra yngre jernalder

Der blev fundet otte langhuse, som formodes at være selvstændige hovedhuse til forskellige faser af selvstændige gårde. Dertil blev der fundet tre økonomibygninger, flere hegnsforløb, gruber og andre aktivitetsspor.

Figur 7. Plantegning over udgravningsfeltet med de 8 langhuse og de tilhørende hegnsløb og økonomibygninger. Den formodede minimumsudstrækning af hver gårds gårdsplads er farvet i en lysere tone end selve langhuset og dets tilhørende konstruktioner, og derved ses, at der har ligget gårde i mere end én fase. I langhus K4 blev fundet ornamenterede skår fra et lerkar, som dateres til slutningen af yngre romersk jernalder eller starten af ældre germansk jernalder (omk. 300-400 e.Kr.).

Figur 8. Skår fra et lerkar, der har været ornamenteret på halsen, hvilket sammen med andre træk daterer skårene omkring 300-400 e.Kr. Skårene blev fundet i et af stolpehullerne til langhus K4.

Ud fra langhusenes typologiske træk dateres de til yngre romersk jernalder og/eller ældre germansk jernalder (hhv. 175-375 e.Kr. og 375-600 e.Kr.). I et af langhusene blev der fundet skår fra et lerkar, som dateres til ca. 300-400 e.Kr., hvilket formodentlig er dateringen på det specifikke langhus, K4. For at kunne datere flere af husene og bebyggelsens brugsperiode mere præcist er der taget jordprøver fra langhusenes tagstolpehuller. Jordprøverne floteres, så eventuelle forkullede kornkerner bliver sorteret fra jorden. Disse kornkerner er gode til kulstof 14-datering, da de kun har optaget kulstof det ene år, planten voksede, og dermed giver en mere præcis datering end fx trækul fra et gammelt egetræ.

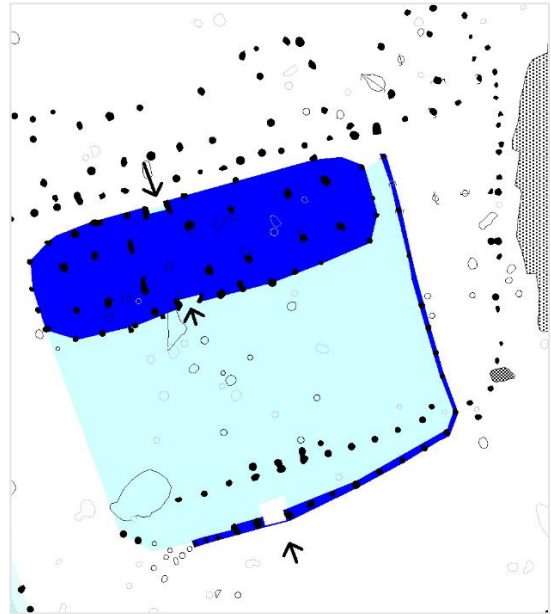
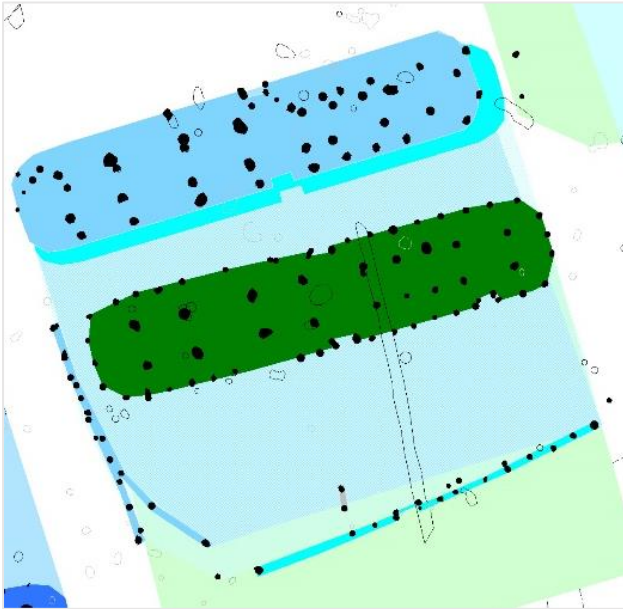

Figur 9. Foto af jordprøver fra stolpehuller til de to rækker stolper, som har båret taget inde i langhus K4. I venstre side af billedet kan man ane rørepinde, som er stukket ned i jorden i de ikke udgravede stolpehuller til husets væg mod syd. Rørepindene bruges af arkæologerne til at markere, hvor der er stolpehuller eller andre spor, så de kan findes igen, selvom det har regnet eller er føget til med sand. Set fra øst.

Figur 10. Foto af tænder og kæberester fra en stor drøvtygger. Tænderne blev fundet i et af langhusenes vægstolpehuller. Måske har kæben været et husoffer.

Vi ved, at de 8 langhuse ikke er fra 8 samtidige gårde, da stolpehullerne til flere af langhusene lå oven i eller for tæt på stolpehullerne til andre huse. Vi ved, at et langhus har holdt ca. 30-40 år. Vi ved, at husene har været opført på et tidspunkt mellem 175 og 600 e.Kr., og at langhuset K4 sandsynligvis har været opført omkring 300-400 e.Kr. Men hvor mange gange er en enkelt gård blevet genopført, og hvor mange gårde har der ligget samtidigt?

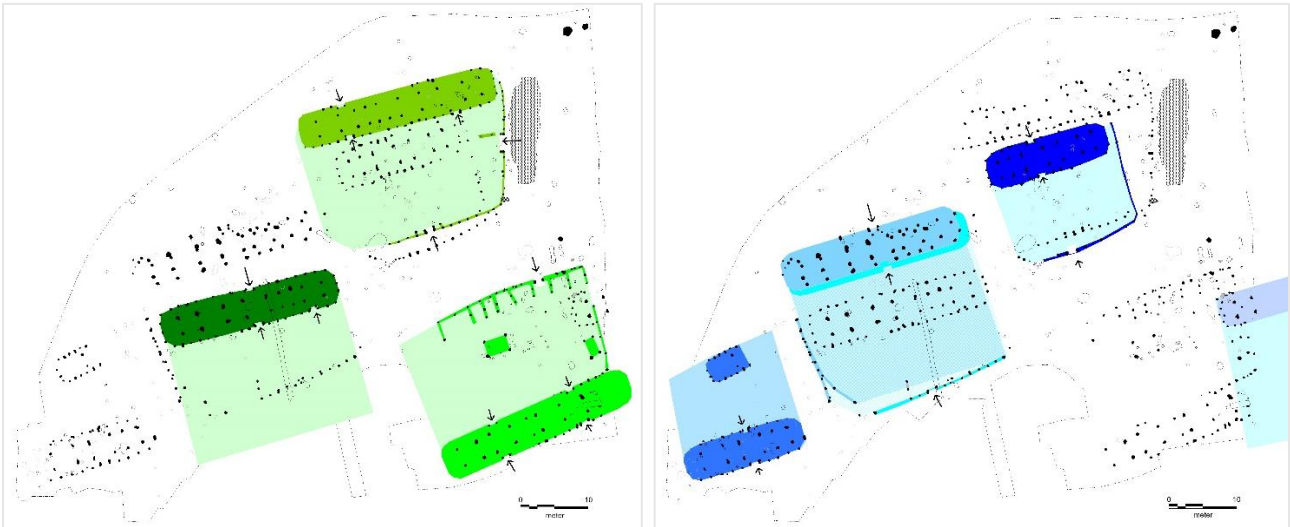
Figur 11. To huse oven i hinanden og ét umiddelbart syd for. Ingen af de tre huse har stået samtidigt, da afstandene er for små. De tre langhuse har derimod været hovedhuse i tre forskellige faser af en gård.
Figur 12. Det mørkeblå langhus, K4, med tilhørende hegn. Pile angiver indgange i huset og i hegnet.

Der har været mindst én gård, som har haft mindst 3 faser. I teorien kan der være tale om 1 gård i 8 faser, men den måde mange af langhusene og de indhegnede gårdspladser lå adskilt på, indikerer, at der har været flere gårde samtidig. Ikke nødvendigvis lige mange gennem hele bebyggelsens brugstid, men formodentlig mellem 2 og 4 samtidige gårde gennem 3 faser.

Men bebyggelsen kan have fortsat mod øst, så der har været enten endnu flere gårde samtidig med eller tidligere eller senere end de 8 langhuse. Det ved vi ikke, men vi kan se at, det ene langhus fortsætter øst for det undersøgte område, og terrænmæssigt har området umiddelbart øst for Tapdrup Nordvest været lige så velegnet til bebyggelse.

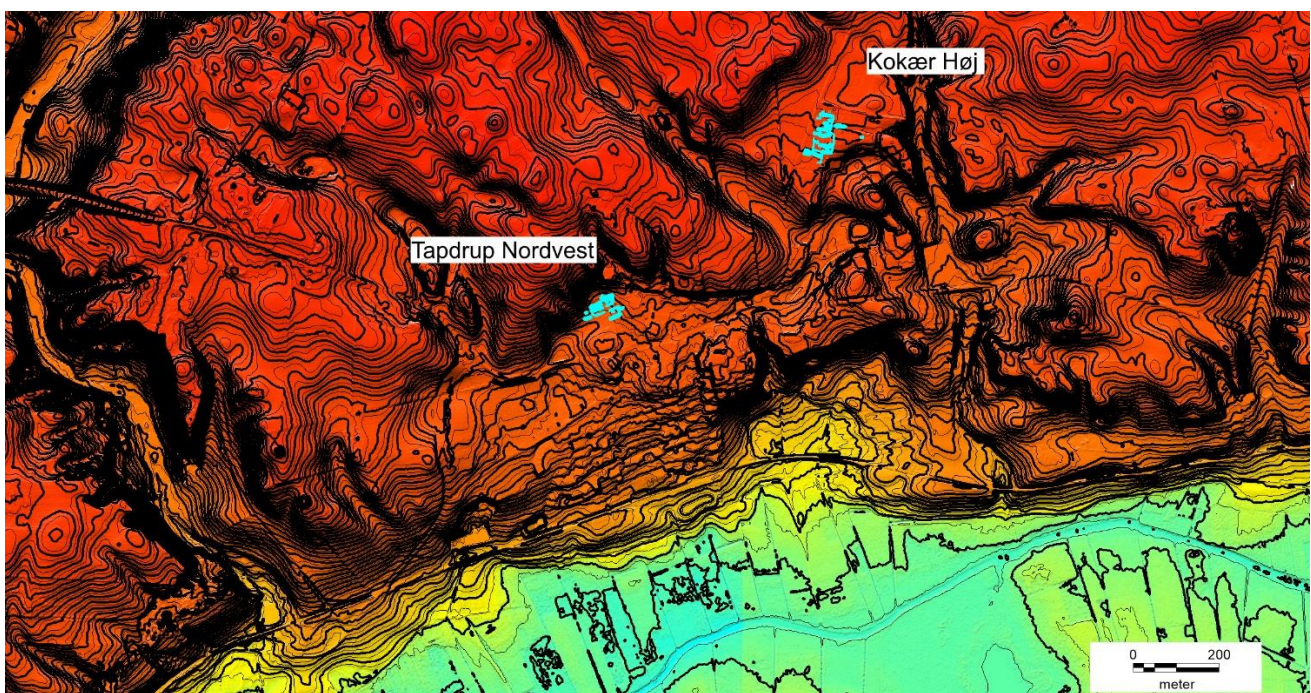
Og hvilke gårde har så været ældst? Det ved vi ikke, men vi håber, at kulstof 14-dateringer af forkullede korn fra langhusene vil kunne vise, hvilke langhuse der er ældst og yngst. Og indtil da er tesen, at de længste langhuse, som ses med grønt på illustrationen nedenfor, er de ældste. Endvidere er formodningen, at de længste langhuse efterhånden, som de har trængt til udskiftning, er blevet erstattet af de gårde, som er markeret med blå på illustrationen nedenfor. Blandt de langhuse, som er markeret med blå, er der dog mindst to langhuse, som ikke har stået samtidig, så de 5 blåmarkerede langhuse har sandsynligvis været fordelt på en fase med 3 gårde og en fase med 2 gårde.

På den nordøstlige side af Tapdrup er der undersøgt dele af en bebyggelse, Kokær Høj, med samme datering som Tapdrup Nordvest. Ved Kokær Høj er gårdene større og i flere faser end ved Tapdrup Nordvest. De to lokaliteter er adskilt af markante skranter, en slugt og ca. 500 m, hvor museet ikke har foretaget undersøgelser, og derfor ikke har noget kendskab til bebyggelse fra yngre jernalder. Typisk har bebyggelser fra yngre jernalder dog dækket store arealer.

Figur 13 og figur 14: Markering af, hvilke gårde der formodes at være samtidige. Tesen er, at de gårde, der er markeret med grønt, har været ældst, mens de gårde der her er vist med blå, repræsenterer mindst to forskellige faser af måske hhv. 3 og 2 gårde.

Den nærliggende og samtidige landsby, Højlund Spangsdal (i dag bl.a. Overlund Bydelscenter og XL Byg) lå på et stort og sammenhængende plateau. Mindst 8 hektar af det store plateau var på et eller andet tidspunkt i landsbyens levetid bebygget, og der var mindst 500 m fra det vestligste til det østligste langhus ved Højlund Spangsdal. Der har været ca. 750 m fra det vestligste langhus ved Tapdrup Nordvest til det nordøstligste langhus ved Kokær Høj, og hvis de havde ligget på et sammenhængende plateau, ville der slet ikke være nogen tvivl om, at Kokær Høj og Tapdrup Nordvest var en og samme landsby i yngre romersk og ældre germansk jernalder.

Figur 15. Huse og hegn ved Kokær Høj og yngre jernalder ved Tapdrup Nordvest er vist som turkise. Baggrund: Højdekurver, 2021, og reliefkort, 2007.

Gravhøj fra yngre stenalder

Allerede fra slutningen af 1800-tallet foretog Nationalmuseet en systematisk registrering af de til den tid kendte fortidsminder, og derfor var gravhøjen ved Tapdrup Nordvest ikke en overraskelse. Da gravhøjen blev registreret i 1888/1889 ved herredsberedningen, blev der noteret, at der tidligere var fundet urner med brændte knogler og bronzegenstande i højen. Urnegravene var fra yngre bronzealder, hvor man begravede (nogle af) de døde i urner i eksisterende gravhøje, som enten kunne være opført i yngre stenalder eller ældre bronzealder.

Ved den arkæologiske forundersøgelse i maj 2022 blev gravhøjens præcise placering fundet, muldjorden blev gravet af, og der blev gravet et enkelt lille hul ned for at vise, hvor meget der var tilbage af den forstyrrede centralgrav. Herefter blev centralgraven dækket med fiberdug og jord, indtil den skulle undersøges ved den arkæologiske udgravning i august 2022.

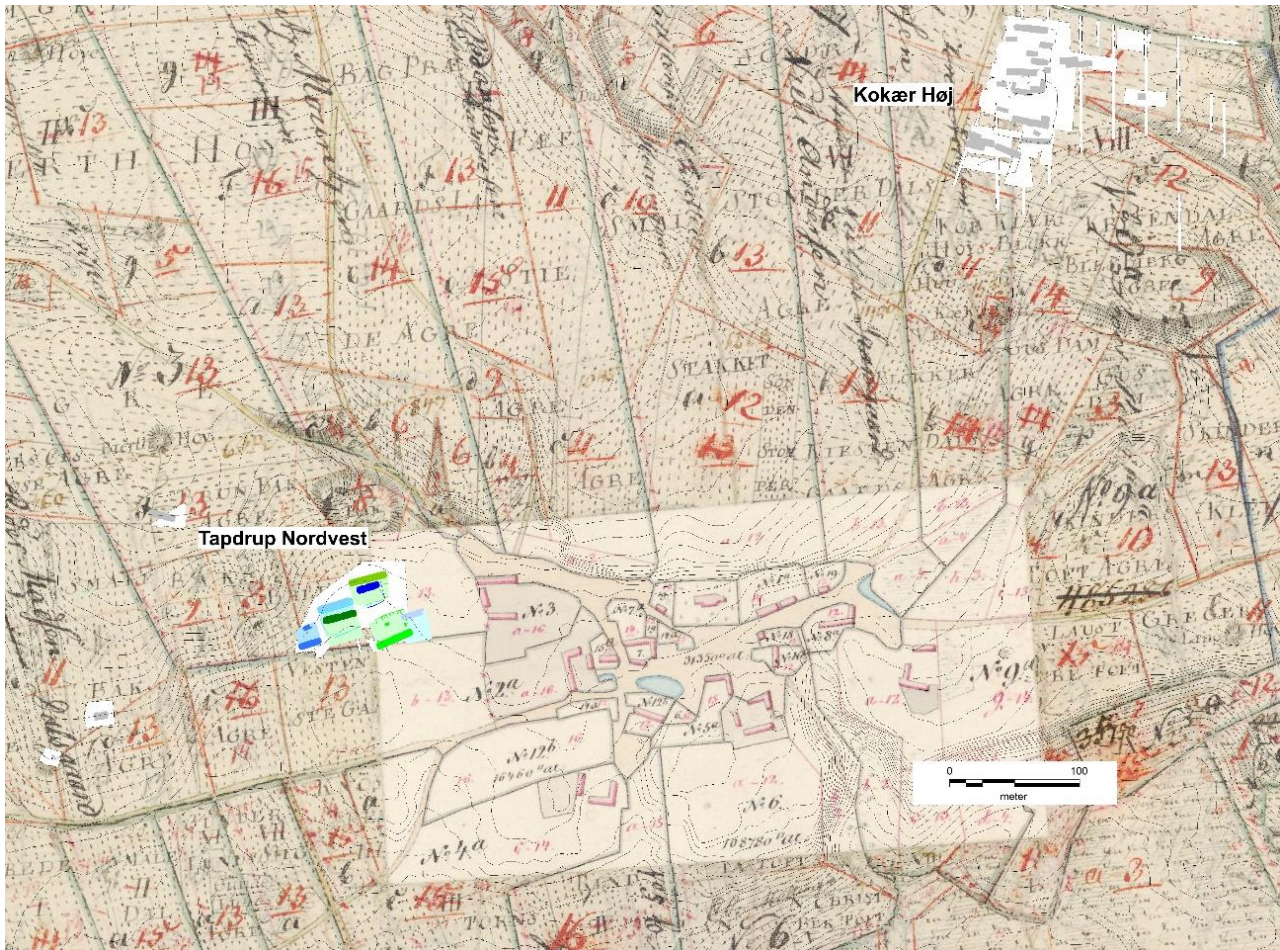
Selve højen var der intet tilbage af, men i midten af gravhøjen har der været en jordfæstegrav – centralgraven – som højen var rejst over. Centralgraven var tydeligvis forstyrret i toppen, men vi håbede på uforstyrrede bundlag med gravgaver, som kunne sige noget om gravens datering. Desværre var centralgraven meget forstyrret, og der var kun enkelte mindre områder, der syntes at være uforstyrrede. Gravgaver var der heller ikke nogen af, kun enkelte skår fra lerkar og et par simple flintredskaber, som kan være fra aktiviteter omkring gravhøjen og ikke egentlige gravgaver. Selvom vi ikke fandt fine gravgaver i form af stenøkser, ravperler og ornamenterede lerkar, som vi ville kunne datere, så formoder vi ud fra det, vi iagttog og fra placeringen, at graven har været anlagt i yngre stenalder (enkeltgravskultur, 2800 f.Kr. til 2350 f.Kr.).

Figur 16. Det, der var tilbage af gravhøjen, var et stort område med mørk, muldet jord og sten. På billedet er den sydlige halvdel gravet væk. Den sort/hvide fotostok i midten er 40 cm lang. Set fra sydvest.

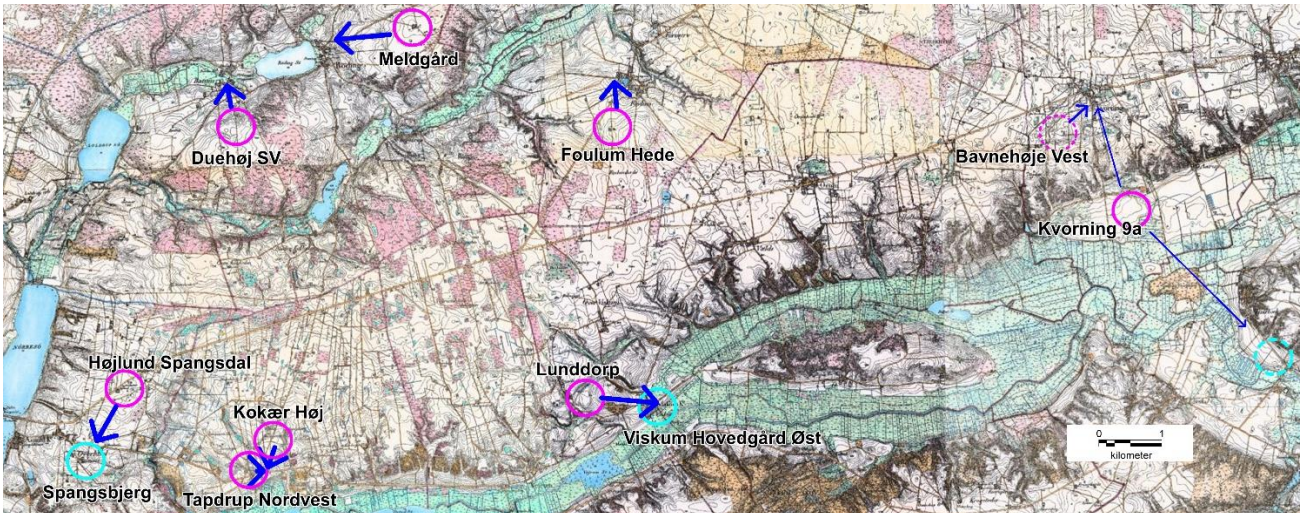
Tapdrup Nordvest i lokalt perspektiv

Nord for Tapdrup By er der mellem Tapdrup Nordvest og Kokær Høj gjort detektorfund fra yngre germansk jernalder, vikingetid og middelalder, hvilket tyder på, at der nær Tapdrup har været kontinuerlig bebyggelse fra yngre romersk jernalder og frem til etableringen af kirken og den tilhørende landsby, Tapdrup.

Figur 17. Udgravningerne Tapdrup Nordvest og Kokær Høj. Baggrundskort: Original 1 Kort fra sidste halvdel af 1800-tallet og moderne højdekurver (grå). Udgravningen af Kokær Høj er beskrevet i Kulturhistorisk rapport nr. 107, som kan findes på Viborg Museums hjemmeside.

Om bebyggelsen ved Kokær Høj og Tapdrup Nordvest allerede i slutningen af ældre germansk jernalder er flyttet ind på det areal, der har udgjort den ældre del af Tapdrup, ved vi ikke. Men noget tyder på, at flere af de samtidige lokaliteter øst for Viborg omkring midten af 500-tallet flytter til og bliver fast, hvor nogle af de middelalderlige landsbyer stadig ligger i dag, fx Batum, Rødding og Tapdrup. En anden mulig tendens er at landsbyerne øst for Viborg rykker tættere på ådalene efter midten af 500-tallet.

Figur 18. Øst for Viborg er der fundet flere bebyggelser med dateringen yngre romersk og ældre germansk jernalder (pink cirkel) og enkelte lokaliteter med dateringen yngre germansk jernalder og/eller vikingetid (turkis cirkel). De mørkeblå pile viser mod mulig placering af efterfølgerne til bebyggelserne fra yngre romersk og ældre germansk jernalder. Omkring landsbyerne Tapdrup, Batum, Rødding, Asmild er der gjort detektorfund fra yngre germansk jernalder og vikingetid, som kunne indikere kontinuitet i bebyggelse helt tilbage fra yngre germansk jernalder. Nær Asmild er bebyggelsen Spangsbjerg fra yngre germansk jernalder og vikingetid delvis undersøgt. Øst for Viskum Hovedgård er der delvis undersøgt bebyggelse som kan være efterfølger til Lunddorp. Nær Skjern er der detektorfund og mulige grubehuse, som måske har tilhørt efterfølgeren til en ukendt bebyggelse fra yngre romersk og ældre germansk jernalder eller Kvorning 9a. Sidstnævnte kan dog også have rykket mod nord omkring den nuværende landsby, Kvorning. Nærmere Kvorning er dog også en anden mulig forgænger til Kvorning, som dog ikke er undersøgt eller præcist dateret.

Ca. 50 m nord for Tapdrup Nordvest-bebyggelsen fra yngre jernalder er der i 2001 fundet en jordfæstegrav, som var samtidig med den tidlige del af bebyggelsen. I graven, som blev fundet i kanten af en lille sandgrav, var der et lerkar og en tenvægt af brændt ler. Tenvægten, der er ca. 3,5 cm i diameter, er ornamenteret med streger. Øst for Viborg er der andre tilsvarende landsbyer fra yngre romersk og ældre germansk jernalder med tilhørende gravpladser. Men selvom der bliver fundet samtidige gravpladser tæt på bebyggelserne, så er der sjældent nok grave i forhold til det forventede befolkningstal i landsbyerne i yngre romersk jernalder og ældre germansk jernalder.

Figur 19. Foto af tenvægt fundet i en kvindegrav ca. 50 m nord for den samtidige bebyggelse. Tenvægten er ca. 3,5 cm i diameter og er ornamenteret med streger. Graven dateres til yngre romersk jernalder.

Tak til Lars Børgesen og Med God Grund A/S for det gode samarbejde i forbindelse med udgravningen.

Relevant litteratur

Kielsen, Mikkel 2021. *Kokær Høj. Bebyggelse fra yngre jernalder. Kulturhistorisk rapport nr. 107.* Viborg Museum 2021.

Kielsen, Mikkel 2011. *Tapdrup Vest – bebyggelse og aktivitetsområde fra ældre jernalder samt overpløjet gravhøj fra yngre stenalder.* Bygherrerapport nr. 52. Viborg Museum, 2011.

Mikkelsen, Martin & Mikkel Kielsen 2007. *Tindbækvej 25 – Gravhøj fra enkeltgravskultur. Bygherrerapport nr. 19.* Viborg Museum, 2007.

Boddum, Sanne 2015. Asmild Mark. Gravene på gårdspladsen. I: *Viborg Bogen 2015*, s. 68-75.

Boddum, Sanne. 2009. *Højlund Spangsdal I - landsby fra yngre jernalder.* Bygherrerapport nr. 33. Viborg Museum, 2009.

Boddum, Sanne. 2012. *Kvorning 9a - boplads fra yngre bronzealder – gravplads og bebyggelse fra yngre romersk jernalder.* Bygherrerapport nr. 67. Viborg Museum, 2012.

Hansen, Ida Westh 2017. *Foulum Hede. Bebyggelse og gravplads fra yngre jernalder, hulbælte fra ældre jernalder, ild-ikogegruberække og bebyggelse fra yngre bronzealder samt gravhøje fra yngre stenalder.* Kulturhistorisk rapport nr. 92. Viborg Museum, 2017. (Findes også på engelsk)

Kielsen, Mikkel 2019. *Duehøj SV. Bebyggelse fra yngre bronzealder og landsby fra yngre jernalder.* Kulturhistorisk rapport nr. 95. Viborg Museum, 2019.

Ethelberg, Per; Nis Hardt, Bjørn Poulsen & Anne Birgitte Sørensen 2003: *Det sønderjyske landbrugs historie: jernalder, vikingetid og middelalder.* Haderslev.

Jensen, Jørgen 2003: *Danmarks Oldtid – Ældre Jernalder 500 f.Kr. - 400 e.Kr.* København.

Boddum, Sanne; Mikkel Kielsen, Lars Agersnap Larsen & Kamilla Fiedler Terkildsen 2015: *Arkæologi i lange linjer. 92 km arkæologi, 73 fortællinger, 5.000 års historie.* Bygherrerapport nr. 80. Viborg Museum, 2015.

Relevante hjemmesider

Fund og fortidsminder er et nationalt register over fortidsminder og steder, hvor museerne har gjort arkæologiske fund. Registret indeholder både fortidsminder, som er synlige i landskabet, og fortidsminder, der ligger skjult under jorden og kun kendes fra arkæologiske undersøgelser. Der er offentlig adgang til registeret via Slots- og Kulturstyrelsens hjemmeside: www.kulturarv.dk/fundogfortidsminder.

På Viborg Museums hjemmeside kan man under *Aktuelle udgravninger* læse om større igangværende udgravninger. Desuden kan man se og læse om *Månedens detektorfund*, samt læse om tidligere udgravninger under *Kulturhistoriske rapporter*. Viborg Museums hjemmeside: www.viborgmuseum.dk.

Diverse oplysninger

Viborg Museums j.nr.:	VSM 10878
Lokalitetsnavn:	Tapdrup Nordvest
Sogn og kommune:	Tapdrup Sogn i Viborg Kommune
Sted- og lokalitetsnummer:	130813-12, -140, 146, -138 (adm.)
Slots- & Kulturstyrelsens j.nr.:	22/08300
Bygherre:	Med God Grund A/S
Areal:	Ca. 5.220 m ²
Maskine fra:	Jokumsen A/S
Deltagere i udgravningen:	Sanne Boddum (daglig udgravningsleder), Mikkel Kiildsen (arkæolog), Jesper N. Drejer (arkæolog),

Dokumentationsmaterialet bestående af udgravningsberetning, tegninger, gis-data, fund, fotos m.v. opbevares på Viborg Museum, Sct. Mogens Gade 5, 8800 Viborg.

Undersøgelsen er betalt af bygherren.

Om kulturhistorisk rapport

Efter afslutningen af en arkæologisk undersøgelse udarbejdes altid en egentlig udgravningsrapport, der indeholder den faglige dokumentation, samt en kulturhistorisk rapport til bygherren. Den kulturhistoriske rapport giver en oversigt over undersøgelsens forløb og resultater, samt sætter resultatet ind i en kulturhistorisk sammenhæng.

Viborg Museum udgiver de kulturhistoriske rapporter i en fortløbende serie, som indtil 2017 blev kaldt Bygherrerapporter. Rapporterne er tilgængelige på museets hjemmeside: www.viborgmuseum.dk.

Liste over Viborg Museums kulturhistoriske rapporter

1. Båndruplund - en boplads fra bronzealder og tidlig jernalder. Martin Mikkelsen. 2004.
2. Nordentofte, Skals - en boplads fra sen yngre stenalder, bronzealder og tidlig jernalder. Martin Mikkelsen og Mikael H. Nielsen. 2004.
3. Brokbakken - en samlingsplads fra bronzealder og en gravplads fra ældre jernalder. Martin Mikkelsen og Mikael H. Nielsen. 2004.
4. Lynderup SV - et aktivitetsområde fra sen yngre stenalder og bronzealder. Martin Mikkelsen og Mikael H. Nielsen. 2006.
5. Teglværksvej - en boplads fra ældre bronzealder. Martin Mikkelsen. 2005.
6. Klejtrup Syd - en boplads fra sen yngre stenalder / tidlig ældre bronzealder. Marianne Højem Andreassen. 2005.
7. Krogen, Aidt. Gravplads, huse, kirke og agersystemer fra jernalder og middelalder. Njal J. Geertz og Astrid Skou Hansen. 2012.
8. Højvangen, Ørum. Kamilla Fiedler Terkildsen og Martin Mikkelsen.
9. Stenshede - en gravhøj og andre fund fra yngre stenalder. Sanne Boddum og Martin Mikkelsen. 2006.
10. Ørum Sportsplads - et aktivitetsområde fra ældre jernalder. Mikael H. Nielsen. 2005.
11. Sundstrup Øst - en boplads fra yngre stenalder. Mikkel Kiildsen. 2006.
12. Ettrupvej, Fjelsø - to aktivitetsområder fra bronzealder eller jernalder. Kamilla Fiedler Terkildsen. 2006.
13. Løvel Syd - bebyggelsesspor fra yngre bronzealder og ældre germansk jernalder. Malene R. Beck & Dorthe Kaldal Mikkelsen. 2006.
14. Skaldehøj og Arildsvej - to bopladser fra førromersk jernalder. Mikkel Kiildsen. 2006.
15. Liseborg - et forsvarsværk fra tidlig førromersk jernalder. Dorthe Kaldal Mikkelsen. 2009.
16. Lindum syd - langhus fra middelalderen. Jesper Hjeremind. 2006.
17. Søhuset, Viborg - på kanten af middelalderbyen. Marianne Greve Iversen. 2006.
18. Formyre SØ - hustomt og grave fra sen ældre bronzealder - fladmarksgravpladser fra tidlig jernalder. Martin Mikkelsen. 2009.
19. Tindbækvej 25 - Gravhøj fra enkeltgravskultur. Martin Mikkelsen og Mikkel Kiildsen. 2007.
20. Langmosegård - en boplads fra yngre bronzealder. Martin Mikkelsen. 2007.
21. Løgstrup SØ - en boplads fra yngre jernalder - aktivitetsspor fra yngre bronzealder. Sanne Boddum, Mikkel Kiildsen & Mikael H. Nielsen. 2007.
22. Viborg Vestermark - Bopladser fra bronzealderen. Martin Mikkelsen. 2020.
23. Ridder Munks Vej - En gravplads m.m. fra stenalder, bronzealder og jernalder. Sanne Boddum og Martin Mikkelsen. 2007.
24. Rødding SV - bebyggelse fra yngre bronzealder og ældre førromersk jernalder. Mikkel Kiildsen. 2009.
25. Randrup Mølle - et langhus med forsænket østende fra yngre stenalder. Sidsel Wåhlin og Martin Mikkelsen. 2008.

26. Spangsdal II og Gl. Asmild. Gårdsanlæg fra Middelalder og nyere tid. Mette Klingenberg og Lars Agersnap Larsen. 2010.
27. Bjerring Hede - bopladser og gravplads fra ældre jernalder. Asger V. Amundsen, Tobias Danborg Torfing og Martin Mikkelsen. 2012.
28. Liseborg Høje - boplads fra yngre bronzealder - begravelse i vognfading fra vikingetid. Elin Vanting & Dorthe Kaldal Mikkelsen. 2009.
29. Stenshede Syd - Gravhøj fra enkeltgravskultur - bopladser fra yngre bronzealder og ældre jernalder. Claus Sørensen og Martin Mikkelsen. 2009.
30. Hjortdalgård - en boplads fra ældre jernalder. Claus Frederik Sørensen og Dorthe Kaldal Mikkelsen. 2009.
31. Sønder Mose - en bebyggelse fra ældre bronzealder. Dorthe Kaldal Mikkelsen. 2009.
32. Rådmandshus - bebyggelse fra yngre vikingetid og ældre middelalder på Viborg Vestermark. Mikkel Kiildsen. 2009.
33. Højlund Spangsdal I - landsby fra yngre jernalder. Sanne Boddum. 2009.
34. Rugballegård - brandgrave og boplads fra førromersk jernalder. Martin Mikkelsen. 2009.
35. Kokær Høj - bebyggelse fra jernalder. Mikkel Kiildsen. 2009.
36. Birgittelyst - boplads og aktivitetsområde fra yngre bronzealder og førromersk jernalder samt vejforløb fra historisk tid. Jakob Westermann og Dorthe Kaldal Mikkelsen. 2009.
37. Ørum Industrivej - boplads fra yngre bronzealder og førromersk jernalder. Elin Vanting. 2009.
38. Mølgård, Resen - boplads fra førromersk jernalder. Martin Mikkelsen, Mikkel Kiildsen, Kamilla F. Terkildsen. 2009.
39. Iller - en bebyggelse fra yngre jernalder. Kamilla Fiedler Terkildsen og Dorthe Kaldal Mikkelsen. 2020.
40. Toftumvej, Mønsted. Jættestuetomt fra yngre stenalder samt boplads fra romersk jernalder. Kamilla Fiedler Terkildsen. 2009.
41. Hulbækvej 31 - boplads og grave fra ældre jernalder. Martin Mikkelsen. 2009.
42. Hørup - bebyggelsesspor fra ældre og yngre jernalder. Mikkel Kiildsen & Dorthe Kaldal Mikkelsen. 2009.
43. Tindbæk Hestehave - en boplads fra yngre stenalder samt en boplads og en urnegrav fra yngre jernalder. Sanne Boddum. 2010.
44. Møllegård, Klejtrup - boplads fra sen yngre stenalder og bronzealder. Sanne Boddum. 2010.
45. Neder Hallum, Ravnstrup - bebyggelse og aktivitetsspor fra germansk jernalder og vikingetid. Mette Klingenberg. 2010.
46. Løgstrup Nord - bebyggelse fra yngre stenalder til førromersk jernalder. Mikkel Kiildsen. 2010.
47. Haugårdvej 17 - en bebyggelse fra yngre bronzealder. Lars Agersnap Larsen. 2010.
48. Ørndrup Vest - aktivitetsspor fra yngre stenalder og bebyggelse fra yngre bronzealder og ældre jernalder. Sanne Boddum. 2010.
49. Skals Nord - en bebyggelse fra yngre bronzealder og/eller tidlig førromersk jernalder. Lars Agersnap Larsen. 2010.
50. Hestdalvej, Viborg Vestermark - bebyggelse fra yngre vikingetid og ældre middelalder. Mikkel Kiildsen. 2011.
51. Hjarbækvej - en lille samlingsplads fra yngre bronzealder. Lars Agersnap Larsen. 2011.
52. Tapdrup Vest - bebyggelse og aktivitetsområde fra ældre jernalder samt overpløjet gravhøj fra yngre stenalder. Mikkel Kiildsen. 2011.
53. Troelstrup - bebyggelse fra ældre jernalder. Mikkel Kiildsen. 2011.
54. Duehøj Syd - boplads og begravelse fra bronzealderen. Martin Mikkelsen. 2011.
55. Toftum - boplads fra ældre jernalder. Kamilla Fiedler Terkildsen. 2011.
56. Hvolris Skovbakke, Hvolris Jernalderlandsby. Martin Mikkelsen. 2011.
57. Låstrup Bakken - boplads fra yngre bronzealder. Bente Grundvad, Sidsel Wåhlin, Kamilla Fiedler Terkildsen og Martin Mikkelsen. 2011.

58. Kragsgård - boplads fra yngre bronzealder. Martin Mikkelsen. 2011.
59. Liseborg Høje II - Små treskibede huse fra y. stenalder. Kamilla Fiedler Terkildsen og Martin Mikkelsen. 2011.
60. Korsbakken og Havhus - bebyggelse fra yngre romersk - ældre germansk jernalder Bente Grundvad Nielsen og Kamilla Fiedler Terkildsen. 2011.
61. Domdalsgård - gravplads fra ældre romersk jernalder, - landsby fra ældre og yngre germansk jernalder. Kamilla Fiedler Terkildsen og Sanne Boddum. 2011.
62. Bygdalgård - bebyggelse fra yngre stenalder til slutningen af bronzealderen. Mikkel Kielsen & Sidsel Wåhlin. 2012.
63. Kærgård, Daugbjerg. En landsby med tekstilproduktion fra yngre jernalder. Mette Klingenberg og Kamilla Fiedler Terkildsen. 2012.
64. Spangsdal II - Boplads fra yngre bronzealder og/eller ældre jernalder. Sanne Boddum. 2012.
65. Abildal. En boplads fra sen yngre stenalder, samt brandgrave fra yngre bronzealder. Lars Agersnap Larsen. 2012.
66. Mammen Søndervang - bebyggelse og aktivitetsområde fra yngre bronzealder. Mikkel Kielsen. 2012.
67. Kvorning 9a - boplads fra yngre bronzealder – gravplads og bebyggelse fra yngre romersk jernalder. Sanne Boddum. 2012.
68. Hulbættet ved Liseborg - nye resultater. Astrid Skou Hansen. 2012.
69. Selli Ager, Aidt. En urnegrav med ringgrøft fra sen førromersk jernalder og en gravplads fra ældre vikingetid. Marianne Greve Iversen, Martin Mikkelsen og Astrid Skou Hansen. 2012.
70. Aalestrup. To bebyggelser fra førromersk jernalder. Kamilla Fiedler Terkildsen. 2012.
71. Rishøjen - bebyggelse fra yngre stenalder og bebyggelse og gravplads fra yngre bronzealder/ældre førromersk jernalder samt tre grave i én, måske fra yngre jernalder. Kamilla Fiedler Terkildsen. 2012.
72. Begravelser og kirkegårdshegn fra Sct. Mathias kirkegård i Viborg. Jesper Hjermind. 2012.
73. Asmild Klostervej. Bebyggelse fra yngre bronzealder og ældre middelalder. Lars Agersnap Larsen. 2013.
74. Nederhede. Aktivitetsområde fra yngre stenalder. Kamilla Fiedler Terkildsen. 2013.
75. Spangsbjerg. Bebyggelse og skattefund fra yngre jernalder. Astrid Skou Hansen. 2014.
76. Linjearkeologi på et Naturgasprojekt. Martin Mikkelsen. 2014
77. Vammen - bebyggelse fra vikingetid/tidlig middelalder. Lotte Bach Christensen. 2014.
78. Spangsdal II - Flere faser af et gårdsanlæg i Gl. Asmild fra middelalder/renæssance frem til 1800-tallet. Lars Agersnap Larsen. 2014.
79. Hulager - bebyggelse fra ældre bronzealder. Casper Sørensen. 2014.
80. Arkæologi i lange linjer. 92 km arkæologi, 73 fortællinger, 5.000 års historie. Sanne Boddum, Mikkel Kielsen, Lars Agersnap Larsen og Kamilla Fiedler Terkildsen. 2015.
81. Stanghedevej 13 - bebyggelse fra yngre jernalder. Mikkel Kielsen. 2015.
82. Asmild Mark SV. Bebyggelse fra Bronzealderen. Casper Sørensen. 2015.
83. Vestre Skivevej, Kobberup - Bebyggelse fra yngre jernalder. Ida Westh Hansen. 2015
84. Gullev-Bøgeskov. Bopladsfund fra stenalder, bronzealder og jernalder. Martin Mikkelsen. 2016
85. Sct. Ibs Gade 41, Viborg. En stenkælder. Rikke Isler. 2016.
86. Låstrupbakken II - en boplads fra yngre bronzealder og tidlig ældre jernalder. Martin Mikkelsen. 2016.
87. Hovedgaden 3a, Løgstrup - bebyggelse fra yngre jernalder og aktivitetsspor fra yngre bronzealder. Ida Westh Hansen. 2016.
88. Sct. Leonis Gade 12 i Viborg. Middelalderlige begravelser til Sct. Drotten Kirke. Gerry Michael Keyes. 2007.
89. Vestergård - Bebyggelse fra yngre bronzealder til yngre jernalder. Ida Westh Hansen og Katrine Vestergaard. 2018.

90. Bjerregrav Sydøst. Bebyggelse fra ældre middelalder. Kamilla Fiedler Terkildsen. 2017.
91. Bebyggelse fra førromersk jernalder i Viborgs nordøstlige del. Kamilla Fiedler Terkildsen, Mikael Holdgaard Nielsen, Mikkel Kielsen og Sidsel Wåhlin. 2017.
92. Foulum Hede. Bebyggelse og gravplads fra yngre jernalder, hulbælte fra ældre jernalder, ild-/kogeugerække og bebyggelse fra yngre bronzealder samt gravhøje fra yngre stenalder. Ida Westh Hansen. 2017. (Findes også på engelsk).
93. Neder Kokholm. Bebyggelse fra yngre bronzealder. Katrine Vestergaard. 2017.
94. Sct. Mogens Gade 1. Bebyggelse fra middelalder til 1700-tallet. Morten Valdorff Rasmussen & Lars Agersnap Larsen 2019.
95. Duehøj SV. Bebyggelse fra yngre bronzealder og landsby fra yngre jernalder. Mikkel Kielsen. 2019.
96. Møgelkjær II. Bebyggelse yngre bronzealder. Morten V. Rasmussen. 2019.
97. Kalkværksvej. Bebyggelse fra yngre bronzealder. Katrine Vestergaard. 2019.
98. Kvorning 13g. Bebyggelse fra bronzealderen og aktivitetsspor fra stenalderen. Katrine Vestergaard. 2020.
99. Tinghøj. Landsby fra yngre bronzealder og yngre jernalder. Katrine Vestergaard. 2020.
100. Ørum Sydvest. Boplads fra yngre bronzealder og ældre jernalder. Ida Westh Hansen. 2020.
101. Løgstrup Nord II. Bebyggelse fra ældre jernalder. Mikkel Kielsen 2020.
102. Tastumvej 11. Bebyggelse fra yngre romersk jernalder. Morten V. Rasmussen. 2020
103. Rogenstrupvej 44. Bebyggelse fra førromersk jernalder. Morten V. Rasmussen 2020.
104. Vinkel. Bebyggelse og produktionsspor fra middelalder. Katrine Vestergaard 2020.
105. Koldbæk – Nonbo. Bebyggelse fra bronzealder og middelalder. Mikkel Kielsen 2020.
106. Koldingvej 61-69, Viborg. Bebyggelse og aktivitetsområde fra yngre bronzealder. Morten V. Rasmussen. 2020.
107. Kokær Høj. Bebyggelse fra yngre jernalder. Mikkel Kielsen 2021.
108. Ørum Nord. Bebyggelse fra yngre bronzealder – ældre romersk jernalder. Morten V. Rasmussen. 2021.
109. Stoholm Gaarde. Stendyngegrave fra stenalder og bebyggelsesspor fra bronzealder og jernalder. Katrine Vestergaard. 2021.
110. Kalkværksvej. Etape 3. Bebyggelse fra yngre bronzealder. Ida Westh Hansen 2021.
111. Munkhøj Gård. Bebyggelse fra yngre jernalder og aktivitetsspor fra yngre stenalder. Katrine Vestergaard. 2021.
112. Billingevej. Bebyggelsesspor fra yngre bronzealder og øksedepot fra tidlig tragt bægerkultur. Ida Westh Hansen 2021.
113. Kvorning 13g, etape 2. Bebyggelse fra bronzealderen. Ida Westh Hansen 2022.
114. Taphede Etape II. Bebyggelse fra bronzealderen. Casper Sørensen 2022
115. Fuglevænget. Bebyggelse fra stenalderen. Ida Westh Hansen 2023.
116. Tapdrup Nordvest. Bebyggelse fra yngre jernalder, ældre jernalder og yngre bronzealder samt en gravhøj fra yngre stenalder. Sanne Boddum 2023.

